

Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Besvarelse af § 36, stk. 1 spørgsmål vedr. hjem- og boligløse

1. Hvordan går det med arbejdet med vidensindsamling og forøgelse af indsatsen ift. hjem- og boligløse?
2. Hvor mange mennesker er udsat fra Selvstyre- og kommunalt ejede boliger?
3. Hvad gør det offentlige, når de har udsat en familie fra deres hjem? Hvilke hjælpemidler foreligger?
4. Er der viden om antallet af hjemløse i Grønland?
5. Hvad vil Naalakkersuisut gøre ift. de hjemløse?

28. december 2010
Sagsnr. 2010-043180
Dok. Nr. 531829

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: in@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Kære Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Du har den 13. december 2010 fremsendt en række spørgsmål vedr. hjem- og boligløse og indsatsen ift. disse. Situationen for hjem- og boligløse, herunder ikke mindst hjem- og boligløse med forsørgerpligt overfor børn, er noget som ligger Naalakkersuisut meget på sinde. Du skal derfor have tak for dine spørgsmål, som giver mig anledning til at fremhæve forskellige såvel tidligere, som nuværende og fremtidige initiativer ift. denne gruppe af borgere.

Til besvarelsen er indhentet bidrag fra Departementet vedr. Boliger, Infrastruktur og Trafik mht. forskningsprojekter, der har til formål at udgøre et vidensgrundlag for den fremtidige indsats ift. hjem- og boligløse. Derudover er der indhentet bidrag fra INI, Iserit og Kommune Kujalleq mht. udsættelser af og genhusninger i Selvstyre- og kommunalt ejede boliger.

Ad spm. 1:

I begrundelsen for dine spørgsmål henviser du til undersøgelsen *'Hjemløs i Grønland – et skøn over samtlige kommuners hjemløse'*, der blev udgivet af Departementet for Familie og Sundhed i 2008. Der findes på nuværende tidspunkt ikke en mere præcis opgørelse over det samlede antal hjemløse end den, der findes i undersøgelsen *'Hjemløs i Grønland – et skøn over samtlige kommuners hjemløse'*.

For at opbygge den fornødne viden, og dermed et udgangspunkt for at styrke indsatsen for hjem- og boligløse har Selvstyret indgået et samarbejde med Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) i Danmark om forskellige forskningsprojekter. Disse har helt overordnet til formål at afdække problemets omfang og karakter samt at opstille løsningsmodeller, der fx sikrer at også de, der ikke ønsker eller magter en egen bolig, får et værdigt boligtilbud.

Ad spm. 2:

Ifølge opgørelser fra INI, Iserit og Kommune Kujalleq har der i 2010 på landsplan været i alt 219 udsættelser (antal lejermål) af Selvstyre- og kommunalt ejede boliger. 138 af disse er endt med genhusninger, svarende til omkring 63 pct.. Som det fremgår af Tabel 1, er der stor forskel på byer, hvad angår såvel antallet af udsættelser, som andelen af genhusninger.

Tabel 1: Udsættelser og genhusninger (antal lejermål) i 2010, på landsplan og fordelt på forskellige byer

Storkommune	By	Udsættelser (antal lejermål)	Genhusninger (antal lejermål)	Genhusninger (pct.)
Kommuneqarfi Sermersooq	Nuuk	19	8	42,1
	Tasiliq	17	15	88,2
	Pøamiut	28	11	39,3
	Itoqqortoormiut	4	4	100
	I alt for storkommunen	68	38	55,9
Qeqqata Kommunia	Manlitsoq	11	7	63,6
	Sisimiut	23	13	56,5
	I alt for storkommunen	34	20	58,8
Qaasuitsup Kommunia	Kangaatsiaq	0	0	0
	Aasiaat	21	10	47,6
	Qasigiannguit	3	2	66,7
	Ilulissat	13	3	23,1
	Qeqertarsuaq	3	2	47,6
	Uummannaq	0	0	0
	Upernavik	0	0	0
	Qaanaaq	0	0	0
	I alt for storkommunen	40	17	42,5
Kommune Kujalleq	Nanortalik	14	13	92,9
	Qaqortoq	43	37	86
	Narsaq	20	13	65
	I alt for storkommunen	77	63	81,8
I alt på landsplan		219	138	63

Kilde: INI (2010), Iserit (2010) og Kommune Kujalleq (2010).

Ad spm. 3:

Kommunerne er efter flere regelsæt forpligtet til at yde støtte til hjem- og boligløse. Her findes forskellige hjælpemuligheder for at hjælpe personer, der er blevet hjem- og boligløse, og for at forebygge hjem- og boligløshed.

Mht. hjælp til personer, der af forskellige årsager er blevet hjemløse, er der regler, der fx giver kommunen anvisningsret til boligsociale formål, jf. Landstingsforordning nr. 2 af 12. maj 2005 om leje af boliger. Derudover kan der lokalt være tilbud til hjem- og boligløse. I Nuuk er der fx oprettet en natvarmestue for hjem- og boligløse, der udover overnatning tilbyder gratis mad og drikke, samt bad og tøj.

For at forebygge, at personer eller familier sættes ud af deres bolig, kan kommunerne i særlige tilfælde gøre brug af regler, der fx gør det muligt at administrere overførselsindkomster, bl.a. kan nævnes Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp samt Landstingsforordning nr. 4 af 7. maj 2007 om førtidspension. Dette kan ske, såfremt kommunen skønner, at en modtager af en overførselsindkomst ikke selv er i stand til at varetage sin økonomi, og dermed er i risikozonen for at blive hjem- og boligløs pga. restancer i boligselskabet.

En særlig, og vigtig hjem- og boligløshedeproblematik er antallet eller andelen af hjem- og boligløse, der har forsørgerpligt overfor børn. Mht. børn, der er mere eller mindre hjem- og boligløse er der regler, der pålægger kommunerne en aktiv og opsøgende til-

synspligt ift. børn, der er i risikozonen for at blive glemt, overset, eller lide overlast fx pga. forældrenes boligsituation. Ift. børn, der opholder sig sammen med en forælder på et krisecenter, er der regler, der pålægger kommunen en skærpet tilsynspligt, jf. Landstingsforordning nr. 1 af 15. april 2003 om hjælp til børn og unge.

Ad spm. 4:

Af undersøgelsen *'Hjemløs i Grønland – et skøn over samtlige kommuners hjemløse'* fremgår det bl.a., at omkring 514 personer, svarende til omkring 0,9 pct. af den samlede befolkning, skønnes at være hjem- og boligløse.

Den ene halvdel af denne gruppe af hjem- og boligløse kan siges at være midlertidigt hjem- og boligløse, hvor årsagen til dette primært er den manglende adgang til bolig. Den anden halvdel af denne gruppe af hjem- og boligløse kan siges at være hjem- og boligløse mere varigt, hvor årsagen til dette ikke primært er den manglende adgang til bolig, men derimod mere alvorlige sociale og personlige problemer.

Af undersøgelsen fremgår det derudover, at der er store regionale forskelle, hvad angår såvel antallet, som sammensætningen af hjem- og boligløse. Således er der stor forskel på forhold såsom alder, tilknytning til arbejdsmarkedet, indkomstgrundlag (i tilfælde af manglende tilknytning til arbejdsmarkedet), erhverv (i tilfælde af tilknytning til arbejdsmarkedet), misbrugsproblemer, køn, civilstand, forsørgerpligt overfor børn ol.

Der knytter sig dog en forholdsvist stor usikkerhed til de opgjorte tal, og dermed til undersøgelsens konklusioner vedr. såvel antal, som sammensætning af hjem- og boligløse. Dette skyldes bl.a. den anvendte metode, herunder definitionen af det at være hjem- og boligløs samt mangelfulde oplysninger vedr. hjem- og boligløse.

Undersøgelsen er derfor ikke en fuldstændig tilbundsgående redegørelse for hjem- og boligløshedsproblematikken, men derimod et øjebliksbillede af, hvordan forskellige fagfolk rundt omkring i kommunerne opfatter denne. Dette gør det imidlertid ikke mindre relevant hele tiden at forsøge at forbedre såvel viden om, som indsatsen ift. hjem- og boligløse.

Ad spm. 5:

Som beskrevet har Selvstyret igangsat forskellige forskningsprojekter, der har til formål at udgøre et vidensgrundlag for den fremtidige indsats ift. hjem- og boligløse. Disse forventes at kunne bidrage til at reducere og afhjælpe hjem- og boligløshed, bl.a. ved at afdække behovet for såkaldte 'skæve boliger', dvs. boliger til personer med boligbehov, der ikke kan imødekommes med allerede eksisterende boligtyper.

Udover at imødekomme særlige boligbehov pågår der allerede mange steder en udbygning af boligmassen mere generelt mhp. at nedbringe ventetiden på almindelige boliger. Dette er et særligt indsatsområde for Naalakkersuisut og vil også kunne bidrage til at reducere og afhjælpe hjem- og boligløshed.

På længere sigt kræver en varig reduktion af hjem- og boligløsheden imidlertid en mere generel forbedring af vores velfærdsordninger. Derfor er der også på foranledning af Naalakkersuisut igangsat forskellige initiativer mhp. at revurdere, og hvor det findes re-

levant, at justere på regler, praksis ol. af betydning for bl.a. indsatsen ift. hjem- og bolig-løse.

Mere konkret kan nævnes initiativer såsom Regional Udviklingsstrategi, Skatte- og Velfærdskommissionen og Børne- og Ungestrategien. Kernen i disse er en ambition om at forbedre vores velfærdsordninger. Dette har bl.a. til formål at nedbringe antallet eller andelen af langtidsledige og førtidspensionister vha. mere målrettede såvel sociale, som beskæftigelsesrettede tiltag. Dette forventes på sigt at kunne bidrage til også at forebygge og afhjælpe hjem- og boligløshed.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Maliina Abelsen